

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Summa Jurisprudentiae Sacrae Universae, Seu Jus
Canonicum, Secundum quinque Decretalium Gregorii
Papae IX. Titulos explicatum**

Pichler, Vitus

Bibliopolarum Augustanorum, 1723

VD18 VD18 12190187-ddd

6. Quænam Beneficia sint reservata collationi Summi Pontificis. Ubi de
Concordatis Germaniæ, Regulis Cancellariæ, & de Annatis.
-

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98739](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98739)

collationi Papali, & quidem cum effectu. Non verò derogant quoad alia, ubi Concordata nihil speciale ordinant: sic non derogant Regulæ de Viginti, seu de infirmis resignantibus: regulæ de malè promotis: de annali: & de triennali possessore &c.

Quæres, quale jus conferat Beneficiando collatio? R. si collatio jam est acceptata, parit jus reale seu in re ante traditionem. c. 17. § fin. in f. de Concess. Præb. in 6. Si verò solum sit oblata, non verò acceptata, obligat collatorem ita, ut revocare non amplius valeat obligationem, & ut, si Beneficium postea alteri conferret, collatio esset invalida. c. 17. cit. Non obstante, quod collatio Beneficii sit aliqua donatio: donatio autem ante acceptationem revocabilis sit: quia non propriè donatio est, cum collator non sit dominus Beneficii, sed dispensator tantum. Dein pollicitatio etiam in quibusdam aliis casibus est irrevocabilis, ut si fiat Reipublicæ vel Ecclesiæ, tamen si necdum fuerit acceptata. l. 1. §. 6. ff. de pollicit. & ibi DD.

§. VI.

Quænam Beneficia sint reservata collationi Summi Pontificis. Ubi de Concordatis Germaniæ, Regulis Cancellariæ, & de Annatis.

Sciendum 1. Reservationem Beneficiorum primum fuisse introductam sub annum Christi 1324. sub Pontifice Joanne XXII. teste Card. de Luca in Relat. Curie disc. 9. prius enim libera erat Episcopis Beneficiorum collatio. Reservatio Papalis nihil aliud est, quam Beneficii vacaturi per Pontificem facta ad se avocatio: seu interdictum Papæ, quo inferioribus, qui alias de Jure Communi possent, prohibet disponere de Beneficio, & sic quasi manus ligat. Unde Beneficium Reservatum Papæ est, cujus collationem Papa sibi propriam vendicat, ita ut ab aliis collatoribus ordinariis conferri non possit. Dividitur in Continuum seu Fixam, quando nimirum sibi Papa reservat collationem pro omni loco & tempore: atque in Discontinuum seu Eventualem, quando sibi reservat tantum pro casu, quo Beneficium vacare incipit in certo loco, vel certo tempore, v. g. in Curia Romana, in mensibus certis. Aliarum est, cui appositæ reperitur clausula vel decretum irritans, h. e. irritum decernens, siquid secus attentatum fuerit: alia fit simpliciter absque decreto irritante. Quamvis verò etiam ista posterior reservatio ita liget manus inferioris collatoris, ut ejus collatio sit irrita, cum auferat potestatem conferendi: non tamen vitiat titulum & possessionem collati Beneficii, item non afficit ignorantem: contra reservatio, cui appositum est decretum irritans, afficit etiam ignorantem collatorem, inficit titulum, ita ut collatio ab inferiore facta ne quidem titulum coloratum præstet, ac vitiat possessionem ita, ut, si provisor spoliatur possessione, non possit agere de spolio. Chokier in Reg. 1. Canc. n. 18. Pirh. b. t. n.

322. Garc. p. 5. c. 1. n. 410. Demum alia dicitur clausula in Corpore Juris, & alia non clausula in Corpore Juris. Ad posteriorem referuntur, quæ exstant in Extrav. Execrabilis 2. § Extrav. Ad regimen 13. h. t. inter Com. Item quæ habentur in Regulis Cancellariæ, & quæ inserta sunt Concordatis Germaniæ.

Sc. 2. causas reservandi aliqua Beneficia fuisse 1. ne Papa videatur se penitus privare potestate conferendi Beneficia, dum eam aliis indulgit. 2. ut erga Clericos pauperes, vel de Ecclesia bene meritos, possit esse liberalitas. 3. ut conservetur major Ecclesiarum inferiorum cum Romana tanquam capite communis collatio. Effectus illius est, quod Beneficium reservatum validè conferri nequeat, & si reservationi sit adjectum decretum irritans, vel ordinariè adjicitur, collatio ne quidem titulum coloratum præbeat provisorio. Confut. Cleta VII. quæ incipit, Admonet. DD. cit. An verò Reservatio, si generalis sit & per modum Legis statuta, ut quæ continentur in Regulis Cancellariæ, & Corpore Juris, potius pro favorabili quam pro odiosa haberi debeat, liset inter Auctores. Navar. Garc. Barb. Palao, & communior aliorum cum gl. in c. 2. h. t. in 6. dignitatum, & in c. presenti v. finitur de Off. leg. in 6. contra Gonz. & Rebuff. aiunt, esse odiosam, adeoque restringendam potius, quam extendendam, ex ea potissimum ratione, quia adversatur & derogat potestati Ordinariorum, quæ Episcopis ab ipso Jure Communi in ordinem ad collationem Beneficiorum omnium sua Diocesis indulta c. 3. de Instit. & utique favorabilis est, tanquam beneficium Principis, quod largissime, etiam contra Principem concedentem, interpretandum. c. 16. de V. S. Unde interpretantur, reservationes etiam generales proprio motu factas manere adhuc odiosas, quia derogant privilegio & juribus Episcoporum, annexis officio ipsorum ex dispositione Juri Communi & ex liberalitate Summi Principis. Oppones 1. per reservationes Beneficiorum res inducitur ad Jus Antiquum, & ad primitivum statum, in quo potestas conferendi omnia Beneficia erat penes Papam: sed rem reddi ad Jus Antiquum & statum primitivum est favorable: ergo. 2. Reservatio generalis per modum legis se habet: sed leges sunt favorabiles. 3. Reservationes fiunt principaliter in utilitatem & favorem Ecclesiarum, ad remunerandos bene meritos, ad sublevandos pauperes Clericos, qui finis utique est favorabilis: sed ex fine legis principaliter intentio sumi debet, an lex sit favorabilis vel odiosa: ergo. R. ad 1. N. Min. semper esse veram, & retorq. argum. in reservatione speciali seu particulari, qua fit reservatio non per modum legis, sed in favorem certarum personarum, ut sunt gratiæ expectativæ; nam tali reservatione speciali res etiam reducit ad primitivum statum, & tamen pro odiosa habent ipsi met Adversarii: deinde retorquetur in jurisdictione delegata, quæ communiter dicitur esse odiosa, quia per eam derogat Pontifici jurisdictioni ordinariorum Judicum, licet per

nam reducatur res ad primævum statum, & ad tempus, quo soli Pontifici data est potestas & jurisdictio in omnes fideles immediate ab ipso Christo Mat. 16. Jo. 21. Ad 2. dist. Min. Leges, quæ respiciunt favorem distinctum à communis utilitate, quam omnis lex debet respicere. C. Min. si respiciant odium ab obligatione, quam omnis lex necessarîo invehit, distinctum. X. Mi. Lex autem reservans respicit odium, quia admittit potestatem Episcopis de jure competentem. Ad 3. Quamvis Pontifex in reservationibus pro fine habeat utilitatem Ecclesie, quam ut Legislator semper intendere debet, item promotionem bene meritum, ac provisionem pauperum Clericorum, finis tamen immediatus & intrinsecus reservatorum, etiam generalium, quæ statuuntur per modum legis, est derogare potestati collationis Ordinariorum, adeoque continet odium & gravamen respectu eorum, qui obligantur per reservationes: odiosa autem vel favorabilia lex non ex fine Legislatoris, sed ex fine intrinsecò legis desumitur, qui si contineat odium respectu obligatorum, lex absolute & semper odiosa est.

Sc. III. Reservationi Beneficiorum valde vicinam esse Affectionem beneficiorum, quæ fit per Appositionem manûs Papalis: si nimirum Papae aliquando caput de aliquo beneficio disponere in ordine ad illud conferendum, beneficium fit affectum, & sic tacite seu ipso facto reservatum collationi Pontificis, ita ut inferior non amplius conferat validè, licet collatio, quam fecit Pontifex, ex occulto impedimento provisi, vel ex causa subreptionis, fuerit irrita. Differt itaque affectio à reservatione 1. Quod per illam fiat beneficium reservatum tacite & per factum aliquod, quo Papae demonstrat, se velle providere: econtra reservatio fiat verbis, quibus Pontifex declarat se velle providere, & sic ligat manus inferioris. 2. Quod beneficium affectum non sit perpetuò reservatum, sed solum pro una vice, usque dum collatio Pontificis sortiatur effectum; si verò iterum vacet, potestas Ordinarii rursus habet locum: econtra reservatum nunquam amplius, quotiescunque illud vacare contigerit, ab inferiore conferri valeat. 3. Quod affectio, seu appositio manûs Papæ sit majoris efficaciz, quam reservatio, quatenus illa afficit etiam ignorantes. per Extrav. 14. cit. non verò simplex reservatio, cui appositum non est decretum irritans. per c. 20. h. t. in 6. ubi ad inducendam invaliditatem provisionis bona fide factæ requiritur reservatio, & appositio decreti irritantis, copulativè his verbis: aut decreto interposito reservantur, ut ibi notant DD. nempe Garc. Pirh. h. t. n. 320. & alii. De cetero maxum apponere censetur Papa 1. Si concedat mandatum de providendo alicui de certo beneficio ac determinato. 2. Si jubeat dimitti beneficium in manibus suis, vel mandet alicui privari suo beneficio. 3. Si recipiat ipse penultionem alicujus beneficii in manibus suis factam. 4. si intendat prævenire inferiorem collatorem, & conferre jure præventio-

nis, & propter inhabilitatem collatarii collatio sit nulla. 5. Si alicui beneficium det in commendam, vel in eo constituat administratorem. 6. Si prohibeat electoribus, ne ad electionem procedant. Vid. Gonzal. ad reg. 8. Cancell. gloss. 52. Econtra non censetur apponere manum, si super beneficio aliquo reservat pensionem in favorem resignantis, quia id non facit in ordine ad conferendum beneficium. Item in beneficiis, quæ sunt juris patronatus Laici, vel mixti, quod competit ex fundatione, constructione, aut dotatione Ecclesie. Neque in casu, quo per appositionem manus fieret præjudicium Concordatorum Germaniæ: quia his non intendit derogare; nisi exprimat, & juxta multos ne quidem potest sine consensu Nationis Germanicæ.

Sc. IV. Regulas Cancellariæ, sic dictas, quia in 59 Cancellaria Apostolica publicari consueverunt, & magna illarum pars concernit expeditionem litterarum Apostolicarum in Cancellaria Papæ faciendam, esse certas constitutiones, quas singuli Pontifices in ingressu sui Regiminis circa causas Beneficiales & judiciales facere, vel à Prædecessoribus factas renovare, augere, vel minuire solent. Durant præcisè ad vitam Pontificis, quo expirante expirant, ac Sede vacante nullam obligandi vim retinent. Quare ordinarii collatores noverrint sibi consulere tempore Sedis vacantis, & beneficia in mensè Papali vacantia statim conferre: si enim expectent, usquedum novus creetur Pontifex, & tunc primum provideant, facta collatio est irrita, licet Regulæ nondum fuissent publicatæ; siquidem novus Pontifex altero statim die post electionem suam prædictas regulas reassumere, vel novas etiam addere solet, quæ statim obligant, & effectum sortiuntur quoad annullandos actus ipsi contrarios, licet jam præteritos. factos tamen jam electo Pontifice; quamvis in ordine ad culpam & poenam incurrendam circa actus præteritos non obligent aut effectum consequantur ante publicationem suam: post hanc autem adstringunt non solum officiales Cameræ Apostolicæ, sed etiam alios omnes in materia ipsis adaptabili, exceptis Cardinalibus; imò & ante publicationem quoad actus primum gerendos, ut patet ex Praefatione ipsis hodie præfigi solita. In Judicio autem vim non habent, nisi producantur auscultatæ à duobus litterarum Apostolicarum Abbreviatoribus, & Vice-Cancellarii manu subscriptæ & sub plumbo, prævia supplicatione ad Papam, ut habet reg. 27. nunc 28. Leuren. p. 2. q. 541. Si tamen Pars adversa non exceptit, sententia lata non productis in prædicta forma regulis subsistit: item subsistit, saltem extra Curiam Romanam, si fuerint in judicio allegatæ tales regulæ Cancellariæ, quæ aliunde jam sunt notæ vel per Practicos, vel per codices Regularum in Urbe impressos. Chokier in Reg. 28. cit. (olim 26.) n. 8. § 18. Numerò hodie sunt 72, à moderno Pontifice Clem. XI. publicatæ, quamvis olim fuerint pauciores. Hinc etiam illa, quæ est de reservatione mensium Papali-

um, hoc tempore est nona, quam vis olim fuerit *decima*. Maxime hic, & terè unice, in considerationem veniunt illa regula, quibus sunt reservationes Beneficiorum, nobis autem placeat etiam aliquid dicere de reg. 36. quæ communiter appellatur *de triennali possessore*, in qua statuitur, quod si quis beneficium per triennium pacifice possiderit, licet invalide acquisitum, elapso eo termino acquirat proprietatem beneficii, cum certis tamen limitationibus, de quibus infra n. 66.

60 Sc. V. Per Concordata Germaniæ intelligi illa pacta, quæ ad tollendas difficultates & controversias plurimas, ratione collationis Beneficiorum ortas, in Germania anno 1446. Francofurti inire ceperunt Legati Eugenii IV. Pontificis ex una, & ex altera parte Fridericus III. Imperator aliique Principes tum Ecclesiastici tum Sæculares Germaniæ, postea autem à Nicolao V. Eugenii successore anno 1448. plenè certoque modo confirmata sunt per Bullam specialem, quæ incipit, *Ad sacram Petri Sedem*. Leuren. q. 590. Nicolart in *proem. ad Concord. Germ.* in quibus Pontifex aliqua Beneficia suæ collationi reservat, & alternationem in cæteris, de qua supra, permittens tamen liberas electiones Prælatorum in Metropolitanis, Cathedralibus, & Regularibus Ecclesiis, aliorumque beneficiorum, quas in dictis Concordatis sibi non reservavit, liberas collationes ordinariis collatoribus, & exigens à quibusdam Annatas, ut vocant. Similia Concordata fecit Leo X. cum Francisco I. Rege Galliarum & Natione Gallica anno 1516. item cum Sigismundo Batorio Poloniæ Rege pro Polonia anno 1526.

61 Sc. VI. Annatas esse quasdam pensiones, & certas pecuniæ quantitates, quas de Episcopatum & Beneficiorum Ecclesiasticorum vacantium fructibus primi anni, item de quibusdam Monasteriis Exemptis Virorum, exigit Papa, Camera Apostolicæ solvendas. Fagn. in c. 1. *ne Prælati vires suas*. n. 8. 9. Ubi distinguit quadruplicem Annatarum speciem: aliquæ vocantur *Communia Servitia*, & ista solvuntur de Prælaturis *Consistorialibus*, seu illis, quas Papa confert in Consistorio Cardinalium, rogatis eorum suffragiis: cujusmodi in Germania sunt Archiepiscopatus, Episcopatus, Prælatûræ aliarum Principales exemptæ, tam Regulares, quam Sæculares, uti Campidunensis, Fuldensis, Elvacensis &c. Atque de his deberent solvi integri fructus annatarum nomine, qui primo anno percipiuntur; sed ex liberalitate Pontificis taxa in libris Camera Apostolicæ annotata vix quintam fructuum partem excedit, ac insuper ad eam solvendam conceduntur duo anni, & si contingat in uno eodémque anno plures Episcopos aut Præsules in eadem Ecclesia mori, non solvitur nisi semel, nec tenetur illam solvere successor, si fortè antecessor non solvisset. Altera species, quæ propriè & specificè vocatur *Annata*, est dimidia pars fructus primi anni Camera Apostolicæ solvenda de beneficiis inferioribus, & Prælaturis Regularibus, non Consistorialibus, quorum valor, si ve

reditus annui excedunt 24. ducatos. Sed Beneficia & Canonici omnes Germaniæ, Galliciæ, & Hispaniæ, licet reditus annui ascendant ad unum vel plura millia ducatorum, juxta Camera Apostolicæ taxam non nisi 24. ducatos æstimantur, ut adeò ex illis annatæ non sint solvendæ. Tertiam speciem constituunt *Servitia Minuta*, quæ sunt portiones distribuendæ inter Papæ Ministros & Officiales secundum proportionem taxæ fructuum Episcopatum vel Abbatialium. Quartam denique *Quintana*, quæ sunt dimidia pars fructuum unius anni, singulis 15. (decimis quintis) annis solvenda Camera Apostolicæ de quibusdam beneficiis unitis; quia nunquam amplius vacant per unionem; aut solvenda ex beneficiis specialis privilegio liberatis à Reservatione. Hæc quinquennia solvuntur in Germania de Præpositura Augustana; quia ab Alexandro VI. fuit liberata à Reservatione, & facta Electiva.

Dico I. In Corpore Juris reperitur unica reservatio, nempe in c. 2. 3. 34. b. t. in 6. ubi reservantur Pontifici beneficia vacantia apud Sedem Apostolicam, seu in Curia Romana, quia hæc duo probabiliter idem sonant. Ea, quæ reservantur in Extravagantibus, de quibus statim, reputantur extra Corpus Juris existere quod præsentem materiam. Leuren. p. 2. q. 523. cum Azor, Palao &c. Apud Sedem Apostolicam verò seu in Curia Romana vacare intelliguntur, quæ vacant ibi, ubi existit Pontifex cum iis Cancellaria, aliisque Tribunalibus, Officialibus, & Consiliariis suis, quos ad regimen Ecclesiæ adhibet, constituentes Curiam Papæ, quod propterea appellantur *Curiales*: vel ubi existit Cancellaria, tribunalia, & ordinarii Consilarii Papæ, licet ipse ad tempus aliò digressus in propria persona, v. g. recreationis vel peregrinationis causâ: vel in loco Curie Vicario h. e. non distante ultra duas diætas legales (quarum quælibet completitur 20. leucas seu milliaria Italica, quorum singula habent mille passus, & consiciuntur circiter 8. vel ad summum 10. milliaria Germanica) si ibi moriens beneficiatus domicilium non habeat. 34. cit. Igitur ubicunque locorum decedant Curiales, & illi, qui ad Curiam accesserunt propter negotia vel sua vel aliena in Curia tractanda, decedant in loco Curie Papalis, vel in itinere quidem, sed in loco ultra dictas duas diætas non distante à Curia, modò in tali loco non fixerint domicilium, censentur obire, & eorum beneficia vacare in Curia, ac providentur reservata. c. 34. cit. Imò juxta constitutionem Pauli III. 36. & Clem. VIII. 54. beneficium censetur vacare apud Sedem Apostolicam, & sic esse reservatum, si beneficiatus moritur apud Pontificem, etiam alibi recreationis vel negotij causâ ad tempus existentem sine sua Curia, vel in loco ad duas diætas ipsi vicino. Leuren. q. 532. Sed hæc reservatio beneficiorum vacantium in Curia non durat ultra mensem, ita ut, si intra mensem à die vacationis inductæ, licet ea non statim cognita sit, Papa non providerit, redeat jus conferendi, saltem cumulatim, ad collatores Ordinarios. c. 3. cit. N.

Neque comprehendit beneficia minus propria dicta, ut Manalia, Regularia, & illa, quæ propriè non vacant, uti beneficia Ecclesiæ non numerata, quæ per mortem beneficiarii extinguuntur potius, & si de novo conferantur, quasi reviviscunt, item quæ vacant ex causa permutationis, & teste Laym. ac Pirh. quæ vacant per resignationem ex alia quacunque causa; quia in odiosis debemus beneficia, & eorum vacationem strictè accipere. Rursus non comprehendit beneficia parochialia, quæ vacant Sede Papali vacante, c. 35. eod. in 6.

Dico 2. In Extravagantibus Communibus b. t. reservantur sequentia beneficia. 1. In Extrav. Pa. sollicitudin. quæ vacant apud Sedem Apostolicam: quæ reservatio non videtur differre illa, quam n. præc. diximus reperiri in Corpore Juris Communis. 2. In Extrav. Execrabilis 4. quæ vacant, vel dimitti debent, propter acquisitionem Dignitatis, Personatus, Officii, Beneficii Curati similis, & ita incompatibilis, ut obento secundò vacet hoc ipso primum, & si primum non statim dimittatur, auferendum est sit secundum. Putant quidem aliqui, utrumque beneficium ita amissum reservari, alij verò cum gl. v. ut præmittitur ibid. solum secundum, P. Engel distinguit, & ait, utrumque reservari, quando secundum incompatible fuit imperatrum à Sede Apostolica, secus, si ab Ordinario. 3. In Extrav. Ad regimen 13. 1. Quæ vacant apud Sedem Apostolicam. 2. Quæ per depositionem, privationem, translationem, per electionis aut postulationis cassationem, auctoritate Papali factam, vel per renuntiationem à Papa amissam. 3. Quæ per obitum Cardinalium, Legatorum vel Nuntiorum Sedis Apostolicæ, & aliorum Papæ Officialium, puta Camerarii, Vice-Cancellarii, Notarii, Auditorum, Commensalium, Thesaurariorum, Pœnitentiarum, Abbreviatorum &c. 4. Quæ per obitum Curialium, item accedentium propter negotia ibi gerenda, vel recedentium à Curia Romana, si in locis non ultra duas distas à dicta Curia distantibus moriantur, & ibi proprium domicilium non habeant. 5. Quæ per promotionem à Papa factam ad majores Dignitates, v. g. Abbatialem, Episcopalem, Patriarchalem, exceptis ijs, qui ad Episcopatus in Partibus, scilicet infidelium, ex quibus non recipiunt reditus, sunt excepti. 6. Quæ per affectionem Dignitatum &c. incompatibilium, à Papa collatarum.

Præter enumerata etiam reservantur aliqua beneficia in Extravagantibus recentioribus, quæ nondum relatæ sunt in Corpus Juris modernum, scilicet 1. Quæ vacant propter Simoniam confiscentialem. Pius IV. in Constit. Ad Romanum Pontificem 85. & Pius V. in Constit. Intolerabilis 85. 2. Ecclesiæ Parochiales, quæ sunt collatæ non servatâ formâ Concilii Trid. scilicet non per Concursum, ubi iste est in usu. Pius V. in Constit. In conferendis 33. 3. Quæ vacant propter omnimodam publicationem. Resignationis. Greg. XIII. in Constit. Humano vix Judicio 85. 4. Quæ vacant propter crimen hæresis. Pius V. in Constit. Cum ex Apostolatus 29. 5. Quæ vacant pro-

pter delictum offendentium litigantes in Curia Romana, eorumve Judices, Advocatos &c. Alexander VI. in Constit. In eminenti Sedis. 6. Beneficia eorum, qui se pro alijs, in ordine ad beneficium pro eis obtinendum, examini subiciunt; vel qui annuas pensiones offerunt pro consequendis beneficiis &c. Paulus IV. in Constit. Inter ceteras 12. Taceo alias reservationes, quæ tamen si factæ sint post Concordata Germaniæ absque consensu Nationis Germanicæ, saltem si Bullæ non faciant expressam mentionem dictorum Concordatorum, in Germania vim non habent; quia in illis Nicolaus V. disertè promissit, quod extra casus in eis expressos nolit impedire collationem Ordinariorum: sic enim loquitur: reservatione, aliâve quavis dispositione, auctoritate nostra factis, vel faciendis, non obstantibus. Inferius autem addit hanc Constitutionem duraturam deinceps, usque dum in futuro Concilio de consensu Nationis Germanicæ aliter fuerit ordinatum. Adeoque omnis gratia expectativa Papæ ad beneficium vacaturum exulat in Germania.

Dico 3. In Regulis Cancellariæ reservantur 65 hæc beneficia. 1. Quæ reservantur in utraque Extrav. Execrabilis, & Ad regimen cit. atque sic illæ reservationes factæ sunt perpetuæ, cum de se fuerint temporales, & solum durantes, quamdiu vixerant dictarum Extravagantium Collatores, nempe Joannes XXII. & Benedictus XII. 2. Quæ conferuntur ab ordinariis collatoribus contra decreta & formam Tridentini, ut si Episcopus scienter conferat Beneficium Curatum illi, qui nondum attigit 25. ætatis annum. 3. Omnes Ecclesiæ Patriarchales, Primitiales, Archiepiscopales, Episcopales, nec non Monasteria virorum, valorem annuū 200. florenorum auri communi existimatione excedentia. 4. Beneficia, quæ vacant Sede collatorum ordinariorum vacante. 5. Omnes Dignitates primæ post Pontificalem in Ecclesiis Metropolitanis & Cathedralibus, item primæ & principales in Ecclesiis Collegiatis valorem 10. florenorum auri communi existimatione excedentes. 6. Prioratus, Præposituræ, & aliæ Dignitates Conventuales, si sint perpetuæ, & electio non fiat à Religiosis; quales sunt, quæ dari solent in Commendam. 7. Beneficia Collectorum, vel Subcollectorum fructuum Camera Apostolicæ, Curialium, Cubiculariorum, & Curforum, Summi Pontificis. 8. Canonicatus, Prabendæ, Dignitates, Personatus, & Officia in Basilica Principis Apostolorum, S. Joannis Lateranensis, B. M. Majoris in Urbe. 9. Omnia Beneficia, quæ in mensibus Januario, Februario, Aprili, Majo, Julio, Augusto, Octobri, & Novembri vacare incipiunt, & aliter, quam per Resignationem; licet Episcopis residentibus relinquuntur menses, nempe 4. alterni: at in Concordatis Germaniæ conceduntur alterni, & sex menses omnibus collatoribus, etiam non residentibus tempore, quo vacare incipit beneficium, de quibus supra de Collatione alternativa egimus. Id adverte adhuc, Cardinalibus nullos menses esse sub re-

servatione, nec Regibus & Principibus, qui ex privilegio Apostolico nominant ad beneficia.

66 Quæres, quid statuat, & qui intelligenda sit regula Cancellariæ 36. de triennali possessore?

R. 1. statuit, quod, si quis beneficium quodcumque ex quocunque titulo collationis, electionis, præsentationis vel institutionis, acquisivit, & per triennium pacifice possedit, super eodem beneficio taliter possessio molestari amplius nequeat, modò id non obtinuerit Simoniace, vel per intrusionem. *Intrusus* in beneficium dicitur, qui vel nullum habet titulum verum, aut coloratum saltem, vel istum non habet ab eo, cuius est conferre beneficium. In ordine ad dictam regulam non intelligitur intrusus largè & improprie dictus, uti est, qui autoritate legitimi Superioris positus in beneficio habet vitium, propter quod illò privari deberet, vel commisit crimen depositione dignum, vel ante confirmationem electionis beneficium administrare præsumpsit; quia constitutio dictæ regulæ, quatenus resistit intruso, est penalis. R. 2. præfata Regula etiam in foro conscientie prodest, & non tantum in iudicio, tam Petitorio, quam Possessorio, ita ut proprietatem beneficii tribuat hæc triennalis possessio per modum Præscriptionis, si persona sit capax, licet provisio fuerit nulla ac titulus tantum coloratus, & Canonica institutio tantum apparenter valida. Nav. Rebuff. Laym. contra Felin. Wagnerek. Imò in meis principiis juxta dicta ad tit. de Elect. n. 27. seq. § n. 55. licet & cum bona fide non solum retinet, sed etiam obtinet aliquis beneficium per Canonicam institutionem, propter impedimentum provisio occultum & Jure Humano introductum invalidam; cum non teneatur illud prodere, & se tam notabili commodo privare, vel excludere. Oppones: qui sine titulo vero acquirit beneficium, ab ipso Jure est illo privatus. per reg. 1. in 6. nec potest habere bonam fidem, qui scit suum impedimentum, vel vitium tituli: nec ille, qui ignorat; quia Jus, quod removel à beneficio eum, qui destituitur titulo vero, & propterea inhabilem reddit ad beneficium, est manifestum: error autem Juris manifesti obest bonæ fidei, uti dicitur in materia de Præscriptionibus. R. Etiam si talis ab ipso Jure privatus, vel potius non provisus sit re ipsa de beneficio, cum titulus nec per errorem convalidetur, & Canonica institutio fuerit tantum apparenter vera, re ipsa autem nulla, lapsò tamen trienniò quietæ possessionis purgatur vitium & acquiritur quasi dominium beneficii. per reg. cit. Cancell. nec Regula obligat ad dimittendum, vel non admittendum beneficium in conscientia, si impedimentum est occultum & soli provisio cognitum, ante declarationem, vel sententiam; nec obligatio tam ardua sufficienter probatur aliunde. Adeoque non est in mala fide, nec agit contra Jura manifesta, qui recipit, vel retinet beneficium, siue sciens siue ignorans collationis invaliditatem, usquedum accedat sententia iudicis, & quidem ante lapsum triennalis possessionis. Verbo, non existat clarum Jus, obli-

gans in conscientia ad dimittendum, vel recipiendum beneficium, cum scientia impediendi Ecclesiastici occulti obtentum. Vnde dicta ad tit. de Elect. n. 27. 28. 55.

Dico 4. In Concordatis Germania reservantur sequentia beneficia. 1. Quæ vacant per acquisitionem Dignitatis &c. ita incompatis, ut obrento beneficio altero dimitti debeat hoc ipso primum. Et hæc est reservatio Extravag. Execrabilis cit. quam Concordata illimitatè recipiunt. 2. Episcopatus, Prælatuſque Regulares quàm Sæculares &c. vacantes apud Sedem & in Curia Romana juxta explicatam nem n. 62. 3. Prælatuſque & Episcopatus vacantes per obitum illius, qui factus est Cardinalis. 4. Prælatuſque, Dignitates, & beneficia vacantia, quæ vacant per depositionem, privationem, vel translationem autoritate Apostolica factam. 5. Dignitates & Beneficia vacantia ad quæ quis electus vel postulat est, si electio vel postulatio rejecta, aut ab electo recusata, ac admissa est, per Sedem Apostolicam. 6. Episcopatus vacans per renuntiationem liberam acceptatam à Papa, ut vult Pirh. n. 20. 7. Dignitates & beneficia, quæ obtinentur promoti per Papam ad Episcopatum, vel ad nasteriorum regimen: excipe, nisi sint promoti ad Episcopatus Titulares tantum & in Partibus: vel ad unum ex quatuor Episcopatibus, Gurcensi, Chiemenſi, Seccoviensi, & Lavatino; hos enim 4. Episcopatus non Papa, sed Archiepiscopus Salisburgensis ex Apostolica Sedis indulto immediatè confert: idem est de promotis per preces primas Imperatoris; talis promotio non fiat immediatè autoritate litterarum Apostolicarum: rursus excepta beneficia, quæ promotus seu electus in Episcopum resignat in manus Capituli, antequam obtenta sit Confirmatio à Sede Apostolica, ut probabiliter docent aliqui contra Branden. Wagnerek, quia Concordata loquuntur in Promotis: perfectè autem & completè promotus nondum quis est ante obtentam Confirmationem; reservatio autem est odiosa & strictè interpretationis. Aliud est, si electus jam obtinuit Confirmationem, licet nondum adeque sit Consecrationem, vel pacificam possessionem; quia per Confirmationem verè promotus dicitur, & per eam consequenter beneficia habita jam vacant quoad titulum, licet nondum quoad possessionem. 8. Beneficia omnia, quæ vacant per affectuionem alterius incompatibilis factam auctoritate Apostolica. Atque ista Beneficia & Dignitates ac Prælatuſque reservantur etiam in Extravag. Ad regimen cit. nec istas reservationes modificat vel limitat Concordata. 9. Beneficia, quæ vacant per obitum certorum Officialium Papæ, nimirum Vice-Cancellarii, Camerarii, Septem Notariorum, Auditoris litterarum contradictarum, Auditorum causarum Palatii Apostolici, 24. Penitentiariorum ejusdem Sedis, Abbreviatorum, 25. Capellanorum ejusdem Sedis, qui in Epitaphio, h. e. Albo seu Syllabo Curialium descripti sunt, & Commentalium verborum Papæ, si moriantur, dum actu habent prædicta

Officia. Ex quo apparet, quod hæc reservatio, quæ etiam comprehenditur in *d. Extrav. Ad regimen*, sit multum modificata & limitata in Concordatis; nam in *Extrav.* reservantur Beneficia omnium Officialium & Capellanorum Papæ, item Commensalium abstrahendo, an sint veri vel titulares tantum, sive dein actu essent officiales, sive officium jam deposuissent tempore, quo moriuntur. 10. Beneficia auctoritate litterarum Apostolicarum immediate collata: sed dicta *Extrav.* non habet hanc vocem immediate. Atque hinc vides, omnes reservationes, quæ existant in *Extrav. Execrationibus*, & *Extrav. Ad regimen*, perpetuas esse in Concordatis Germaniæ, quamvis ultimæ duæ cum aliquibus modificationibus & restrictionibus Ultra eas in iisdem

Relvantur 11. Dignitates Majores post Pontificales in Ecclesiis Cathedralibus, & Principales seu primæ in Collegiatis, sive dein propria habeatur Præpositura, uti plerumque in Germania, sive Decanatus (non tamen reservantur Regulares Dignitates, licet eas referent Regulæ Cancellariæ) Excipitur, ut aiunt, Præpositura Ecclesiæ Metropolitanae Salisburgensis, Cathedralis Augustanæ, & Ecclesiæ Monasteriensis in Westphalia, Præpositura Elvacensis, & Præposituræ omnes Civitatis & Diocesis Leodiensis, quia vel ex privilegio vel ex specialibus Concordatis sunt electivæ, ita tamen, ut Confirmatio electorum peti debeat Romæ: item excipiuntur Præposituræ seu primæ Dignitates Ecclesiarum Bavaricæ extra civitates Episcopales; ad has enim ex speciali privilegio nominare dicitur Serenissima Domus Bavarica. 12. Beneficia quæcunque, & Dignitates reliquæ omnes, quæ vacant alternis mensibus, nempe Januarii, Martii, Maji, Julii, Septembri, & Novembri. Sed de hac Alternatione satis superque dictum n. 49. seqq.

13. Vicissim verò Concordata Germaniæ indulgent Germanis 1. liberam electionem Canonicam Archi Episcoporum, Episcoporum, & Prælatorum Regularium, ita tamen, ut electorum confirmatio (nisi sint Prælati Regulares non Exempti) petatur à Papa, quam is concedet, nisi ex rationabili, & evidente causa de persona utiliore & digniore de consilio Cardinalium putaverit providendum, quam liberam electionem alia Regna non habent, sed vel sibi reservat Pontifex constitutionem Episcoporum & Prælatorum, vel Regibus indulget jus nominandi. 2. liberam collationibus ordinariis dispositionem in Beneficiis inferioribus omnibus, quæ in dictis Concordatis non reservantur, pro alternis mensibus, nempe Februarii, Aprilis, Junio, Augusto, Octobri, & Decembri. 3. promittunt, quod prædictam electionem ad Prælaturas & Dignitates primas, arque collationem inferiorum Beneficiorum in dictis mensibus nulla reservatione, gratia expectativa, aut alia dispositione impedire velit Pontifex. Unde

14. Dico 5. Nulla reservatio Beneficiorum ultra illas, quæ in Concordatis Germaniæ ex-

primuntur, in Germania locum habet. Chokier ad Reg. Cancell. 1. n. 22. Siquidem in ipsis Concordatis Papa expressè cavet, quod per quamcunque aliam reservationem, gratiam expectativam, aut quamvis aliam dispositionem, sub quacunque verborum forma factam vel faciendam, impedire nolit liberam collationem Ordinariorum. Neque præsumendus est facile iis derogare velle; nam

Dico 6. Quamvis Papa, si uti velit plenitudine potestatis suæ, se solo & sine consensu Nationis Germanicæ ac extra Concilium Generale possit absolute ex causa publici boni seu necessitatis Ecclesiæ dictis Concordatis derogare, nunquam tamen derogare velle censetur, nisi expressam illorum & justæ causæ mentionem faciat. Chokier ad Reg. Canc. 3. gl. 11. n. 21. Gonzal. Nicolarts, Branden, Pirh. Laym. & communior. Ratio prioris partis est, quia Pontifex summam suam & absolutam potestatem, quam accepit à Christo, disponendi de rebus, Officiis, & Beneficiis Ecclesiasticis in Ecclesiæ utilitatem, à se abdicare non potest, etiam per speciem contractus vel concordatorum, quin semper penes se majorem retineat. Leuren. p. 2. q. 595. cum Nicolart. Gonz. Suar. & Diana. Neque Nicolaus V. potuit successoribus aliquam legem imponere, quam ipsi de omnimoda necessitate tenerentur servare, cum par in parem non habeat imperium. Accedit, quod etiam alius Princeps supremus pacta inita rescindere, & juri alterius jam quæsito præjudicare absque ipsius consensu valeat, quando gravissima boni publici causa ita exigit. Quin imò de facto Concordatis derogat Pontifex concedendo novis Imperatoribus preces primas, locum habentes tam in mensibus Ordinariorum, quam Papalibus. Fateor tamen, quod Papa sine gravi causa bonum publicum concernente non facile debeat, imò convenienter non possit derogare Concordatis; cum non sint simplex gratia & privilegium merè gratuitum, sed pactatio, & promissio acceptata, habens adjunctam clausulam de non revocando, imò contractus reciprocus cum onere, vi cuius Germani obligantur nullum jus conferendi Beneficia ibi reservata, & in mensibus Papalibus, prætere, item annatasolvere Cameræ Apostolicæ. Unde ratio posterioris partis est, quia Concordata non sunt simplex indultum vel privilegium, cui per clausulas generales derogari potest, sed pactatio onerosa & inducens obligationem Juris Naturalis, & justitiæ ac rationis ordo suadet, ut, qui à suis successoribus mandata sua servari desiderat, prædecessoris sui voluntatem ac statuta custodiat. can. justitiæ. 25. q. 1. Gregorius XIII. in Const. edita anno 1572. 6. Junii etiam declaravit, se, sub quorumcunque verborum forma referipserit, Concordata lædere nolle. Leuren. lo. cit.

Oppones 1. Concordata non sunt mera gratia, sed pactatio vera & promissio Pontificis sub certa conditione & onere ex parte Germanorum, uti fatemur: ergo obligant Jure Naturali utrinque: ergo sine consensu Nationis Germanicæ nihil potest immutare Pontifex.

2. Si Princeps Laicus in favorem Ecclesiæ paciscatur aliquid cum Pontifice, non est amplius in potestate illius revocare vel immutare citra consensum Pontificis: ergo etiam vicissim si Pontifex cum Principe Laico in favorem certæ Nationis inear pacta & concordata, nihil in his immutare aut derogare amplius potest. 3. ad 1. *Dist. Conf.* ergo obligant Jure Naturali sub conditione, nisi occurrat causa extraordinaria boni communis & publici Ecclesiæ. 6. *Conf.* absolute. *N. Conf.* Ad 2. *N. paritatem*: quia Princeps Laicus paciscens cum Pontifice agit cum Superiore, & ideo manet irrevocabiliter obligatus: econtra Pontifex paciscens cum Principe Laico in hujus favorem agit cum subdito in Spiritualibus, & ideo revocabiliter tantum & sub conditione obligatur, nisi nempe aliud postulet ratio boni spiritualis & bonum regimen ipsius Ecclesiæ. *Leuren. lo. cit.* cum Nicolarts.

73. Quæres, an contra Concordata in favorem Germanorum aliquid possit Præscriptio, vel Consuetudo? 3. affirmative cum Zypæo, Engel, Wiestner *h. n. 71.* & aliis contra Branden, Gonzal. Pithing aliosque non paucos, quorum sententiam tam probabilem censet La Croix *de Benefic. n. 520.* ut ipse nihil determinet. Prob. 1. negative, quia non est ratio, cur non valeat Præscriptio, vel Consuetudo, derogans Concordatis; cum tamen non usu, vel contrario usu, aliis pactis, & legibus præscribi possit & derogari, c. 13. 14. § 17. *de Præscript.* nam Concordata habent simul etiam rationem legis communi concordia Papæ & Imperatoris &c. Jaræ pro pace inter Ecclesiam Romanam & Imperium Romanum. *Leuren. q. 592. n. 4.* 2. Posset utique Pontifex per dispensationem vel privilegium immutare aliquid in Concordatis contra se in favorem Germanorum, v. g. indulgendo, ut Germani Collatores conferant Beneficia etiam in mensibus Papæ: sed quæ privilegio transferuntur in alios, etiam Præscriptione, saltem immemoriali transferuntur. 3. Defacto Domus Bavarica præscripsit mensem Papalem juxta *Recessum Concordatorum* cum Ordinariis à prædicta Domo Serenissima initorum an. 1583. ibi: das Jus mit Päpstlicher Heiligkeit Monat / so Ihr Durchleucht præscribiert. Pariter Beneficia Curata, licet in Concordatis subijciantur alternativæ, passim conferuntur in Germania ab Ordinariis, licet vacent in mensibus Papæ.

Oppones 1. Concordata Germaniæ sunt facta in bonum & utilitatem totius Germanicæ Nationis: ergo à particularibus personis & locis non potest ipsis derogari ulu contrario; sicut Clerici nequeunt propterea derogare vel se abdicare privilegio Clericali. 2. Curia Romana constanter fert sententiam contra non observantes Concordata: ergo in foro externo semper reprobat talis Præscriptio vel Consuetudo: ergo nec in foro interno potest habere locum. 3. Non potest præscribi contra Leges Pontificias sine consensu Papæ: atqui Papa non consentit, sed expressè contrahit, imprinis in ipsis Concordatis, ubi appo-

suit decretum irritans, quo decernitur irritum & inane, si secus super his a quoquam, quovis iure ac proin nunquam potest haberi bona fides, titulus, & possessio (quæ conditiones necessariæ sunt ad omnem Præscriptionem) etenim decretum irritans inficit ipsum titulum, & possessionem, nec ignorantia obstante. Dein recitat Clemens VII. in *Constit. Admonet. 41.* ubi declarat, collationes Beneficiorum contra formam Concordatorum factas, vel impostas faciendas, irritas esse, nec tribuere titulum possidendi talia Beneficia. Similia dicitur habere Bulla, *Zelo domus tue.* Innoc. X. 8. ad 1. Etiam Leges Universales spectant bonum commune, & tamen derogari ipsis potest Consuetudine, & Præscriptione particularium personarum ac populorum: sic Hispani per Præscriptionem vel Consuetudinem contra Legem Universalem jejuniis diebus Sabbathinis vel ieiuniis interstinis animalium, Mediolanenses contra quibus initio Quadragesimæ, & Belgæ Sabbathis inter Nativitatem Domini & Festum Purificationis. Quod additur de Clerico, laborat falsò supposito, quod nulla consuetudo derogari possit privilegio Clericali in quibusdam casibus, & locis particularibus: licet tunc Clerici suo privilegio renuntiare non valeant. Sed & nulla Germaniæ Communitas per Statutum particulare Concordatis derogare valet: & in hoc est paritas. Ad 2. Curia Romana taliter procedens supponit, non dari legitimam Præscriptionem vel Consuetudinem contra Concordata. Ad 3. Sufficit consensus Legalis Papæ, quo in Jure generaliter approbat omnem Præscriptionem & Consuetudinem debitæ conditionibus instructas Clausula & decretum irritans, ipsis Concordatis adjectum, uti & Constitutio Clementis VII. intelligi possunt de possessione modici temporis, v. g. annali, vel triennali, non verò de possessione longissimi vel etiam immemorialis temporis. Wiestner, & Leuren. *q. 593. n. 8.* Negat universaliter verum est, quod decretum irritans simpliciter inficiat titulum (consequentia & bonam fidem) atque possessionem, conditiones ad præscribendum necessarias, ut patet *Extravag. Ambitiose. de Reb. Eccl. alien. inter communes*, ubi apponitur decretum irritans alienationem bonorum Ecclesiasticorum, & tamen communiter admittunt DD. Præscriptionem eorundem. Innoc. X. solum improbat Statuta Concordatis adversantia, non Consuetudinem vel Præscriptionem. Adde, quod Pontifex urgentes observationem Concordatorum, etiam per decreta irritantia actus contrarios, procedant pro casu, quo Præscriptio vel Consuetudo adversus Concordata nondum est legitime introducta; nam hujusmodi constitutiones, & decreta irritantia sunt tantum leges Humanæ, adeoque per Præscriptionem vel Consuetudinem subsequenter, ac debito tempore & modo continuatam, auferri, vel limitari possunt, sicut aliæ leges Humanæ.

Dico 7. Exactio Annatarum rationabiliter iusta, & licita est. Ita omnes boni Catholici

contra maledicentiam Hæreticorum & invectivam pseudo-Politicorum; partim quia existunt in signum subjectionis, quam reliquæ Ecclesiæ inferiores debent Romano Pontifici, à quo Dignitates & Episcopatus suam habent originem, & quem venerari ac observare decet tanquam Patrem & Pastorem supremum ab ipso Christo super omnes Fideles & Pastores constitutum; partim ut Papa habeat, unde Cardinales aliisque Officiales, quibus indiget plurimis ad regendam universalem Ecclesiam, sustentet, bene meritis de Ecclesia præmiatur, agentibus succurrat, fidem inter Infideles propagare, ac Ecclesiam ab hostibus valeat defendere. Oppones. Exactio & solutio Annatarum est Simoniaca, quia temporale exigitur, & non gratis solvitur, pro collatione Beneficiorum, pro confirmationibus Electionum &c. quæ sunt res spiritualibus annexæ. 2. non pro Beneficiis, eorum collatione &c. sed in recognitionem supremæ potestatis, quam habet Papa ab ipso Christo in omnia Beneficia Ecclesiastica, & in sustentationem illius, atque Officiorum exigitur & solvuntur, adeoque gratis, ut est, non tanquam pretium pro rebus spiritualibus. Certè si hoc esset Simoniacum, omne Beneficiū esset Simoniacum, quia præbet redditus temporales propter functionē Spiritualem; cum Beneficiū detur propter Officiū. Adde, quod Annatæ non exigantur & solvantur ex pacto pro collatione Beneficiorum, sed sint debita ex Lege, jam antecederent existente, ut solvantur fructus primi anni Sedi Apostolicæ; hinc nemo negaverit, Papam posse legem ferre, vi cuius obtinens Beneficiū debeat fructus primi anni, vel dimidiam partemolvere in subsidium alicujus Clerici, Monasterii, Hospitalis, vel fructus tales referrentur in communem utilitatem. Imò sunt debita ex natura rei, ac velut onus reale, h. e. ipsis fructibus primi anni impositum ab origine Beneficiorum, atque subrogate sunt decimis, quæ ex toto Orbe Christiano olim debebantur & solvebantur Papæ juxta Legis Veteris institutum. Leut. p. 3. q. 190. n. 2.

TITULUS VI.

De Clerico Aegrotante, vel Debitato.
SUMMARIUM.

1. Quia sit Coadjutoria: & quotuplex.
2. Incidens in morbum &c. non privandus est Beneficio, sed ei dandus Coadjutor.
3. Quibus: & qui dandi sint Coadjutores.
4. A quo dari possit tum perpetuus, tum temporalis.
5. Propter quas causas. Et unde sustentandus.
6. Quod sit officium, potestas, & prærogativa Coadjutoris.

Sciendum, contingere posse, & nonnunquam solere, ut Episcopus, vel alius Beneficiatus inferior incidat in infirmitatem, vel debilitatem tantam mentis aut corporis, ut Ecclesiæ deservire, & Beneficiū suū administrare vel in spiritualibus functionibus, vel in rebus tempor-

alibus, vel in utrisque non amplius valeat. Unde quæstio oritur, an statim amovendus, vel potius Coadjutor ipsi dandus, qui in officio spirituali, vel in administratione temporali, vel in utroque ipsum adjuvet, aut omnino ejus vires suppleat. Agitur itaque hic de Coadjutoria, quæ nihil est aliud, quam facultas alicui concessa adjuvandi Prælaturam vel alium Beneficiatum inhabilem vel in ministerio sacro, vel in administratione bonorum temporalium Beneficii, vel in utroque, si Beneficiatus utriusque sit impar. Est duplex, Perpetua, seu cum spe successionis, quando nimirum is, qui assumitur in Coadjutorem, non tantum adjuvat infirmum vel debilitatum, sed etiam jus obtinet succedendi adjuto in Beneficio, casu quo coadjutus obierit, vel resignaverit; nec removetur, etiam si coadjutus convalescat; si verò obeat, sine nova electione vel collatione ipsi succedit. Altera est Temporalis, quando datur Coadjutor solum ad tempus & dies vitæ, seu quamdiu vivit, vel non resignat coadjutus, & absque jure succedendi. Dispendium nunc est, an, qualis, propter quas causas, & à quo dandus sit Coadjutor, unde sustentandus, & quæ illius potestas. Cæterum à Coadjutore temporali vix differt Administrator, qui loco Episcoporum, ab Episcopatu absentium, vel legitima ætate carentium adhuc, administrat dioecesim, ad id constitutus à Papa.

Dico 1. Clericus ægrotans, vel debilitatus senio, vel aliis inutilis effectus ad peragendum officium suum, non amittit Beneficiū, nec eo privari potest, modò jam fuerit in illo Canonice institutus. c. 1. segg. h. t. cum afflicto non sit addenda afflictio, & miseris ægrotantis potius miserendum. c. 5. eod. Procedit assertio, etiam si quis propriâ culpâ in infirmitatem inciderit; vel impedimentum aut impotentia sit perpetua, v. g. amentia; vel Beneficiatus sit Parochus, Prælatus, aut Episcopus. Oppones 1. In c. 4. eod. jubetur Parochus, incidens in lepram, removeri ab Officio administrationis, etque ministrari necessaria ex facultatibus Ecclesiæ ad dies vitæ: ergo. 2. In c. 1. de stat. statuitur, ut amittant Abbates, Decani &c. suas Prælaturas & Beneficia, qui ex justa causa nequeunt suscipere officium suis Beneficiis & Prælaturis annexum. 2. ad 1. ibi non dicitur, auferendum esse titulum beneficii, sed leprosum, quia sine horrore aspicientium non poterat Ecclesiæ decenter deservire, removendum duntaxat ab administratione publica beneficii. Ad 2. ibi sermo est de iis qui nondum plenè affecuti fuerant sua beneficia & Prælaturas, & solum sub conditione de suscipiendis Ordinibus: qui igitur propter ægritudinem vel aliam causam non poterunt hanc implere conditionem, meritò ipsis auferuntur, vel potius non conferuntur beneficia tanquam inhabilibus. Nostra assertio loquitur de plenè provis, & jam Canonice institutis.

Dico 2. Beneficiatis Curatis, Prælati, & Episcopis, dandus est Coadjutor etiam invitis, si infirmitas sit incurabilis & perpetua. Communis ex c. 3. segg. h. t. & c. un. eod. in 6. Dixi 1.

M m m

Be